

LBRIS

We know
books

Erwin Rommel

Vulpea deșertului

LITERA

București

Erwin Rommel. El zorro del desierto

© pentru ideea originală, EMSE EDAPP, S. L., 2024

© pentru texte, Jordi Soler, 2024

© pentru prezenta ediție, EMSE EDAPP, S. L., 2024

Îngrijire editorială: Bonalletra Alcompas, S. L.

Design și ilustrație copertă: Pau Taverna

Design și machetare: LitusGràfic

Fotografie copertă: Shawshots / Alamy Stock Photo

© Ilustrații și fotografii din interiorul cărții: p. 39. Domeniul public; p. 50. Krakow-Warsaw Press Publishing/NAC Archive/Cassowary Colorizations/CC BY-SA 2.0/Wikimedia Commons; p. 69. Everett Collection Shutterstock.com; p. 70. Historic Images/Alamy Stock Photo; p. 130. Bundesarchiv Bild 183-J30702, Autor: Hoffmann. Sursă: Arhivele Federale Germane.

Toate drepturile rezervate

Editura Litera

tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

Erwin Rommel

Vulpea deșertului

Jordi Soler

Copyright © 2025 Grup Media Litera

pentru ediția în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Doina Arabela Saavedra Duque

Corector: Rodica Crețu

Copertă: Vlad Panfilov

Tehnoredactare și prepress: Marin Popa

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SOLER, JORDI

Erwin Rommel: Vulpea deșertului /

Jordi Soler. - București: Litera, 2025

ISBN 978-630-342-947-2

929

94

Cuprins

Cadetul îndrăgostit	7
<i>Pour le Mérite</i>	19
Divizia-fantomă	43
Vulpea deșertului	65
Zidul Atlanticului	105
Valkiria	119
Cronologie	133

Cadetul îndrăgostit

Pe 1 august 1914, Imperiul German a declarat război Rusiei, după ce nu a primit răspuns la ultimatumul prin care îi cerea Imperiului Țarist să oprească mobilizarea armatei sale împotriva Austro-Ungariei. La vremea aceea, tânărul *Leutnant* (locotenent) Erwin Rommel, în vârstă de doar 23 de ani, privea cu un ochi la situația internațională turbulentă și cu celălalt la o fată frumoasă, cu trei ani mai tânără decât el, pe nume Lucie, care avea să-i rămână în inimă până la sfârșitul zilelor.

Erwin și Lucie se cunoscuseră cu trei ani înainte, la Danzig, în timp ce se aflau la studii. S-au îndrăgostit la prima vedere și au început o relație oficială care însă nu a fost lipsită de probleme. Și asta pentru că alegerea lui Lucie nu era pe placul părinților ei, catolici devotați, care nu l-au privit cu ochi buni pe băiatul care provenea dintr-o familie protestantă.

Dar, lăsând deoparte confesiunea sa, adevărul era că tânărul cadet Erwin Rommel avea multe dintre atributele care l-ar fi făcut ginerele perfect pentru majoritatea marelor germane ale vremii. Născut pe 15 noiembrie 1891 în Heidenheim an der Brenz, un orașel aflat la aproximativ 45 de kilometri de Ulm, Erwin Johannes Eugen Rommel era al doilea copil al lui Erwin Rommel și al Helenei von Luz, un cuplu înstărit și renumit în mediul lor. Tatăl său era profesor de matematică într-un institut, iar mama era moștenitoarea lui Karl von Luz, un fost *Regierungspräsident* (guvernator civil) al orașului Ulm, cel mai mic dintre marile orașe germane din landul Baden-Württemberg.

În afară de Erwin, cuplul a mai avut patru copii: pe Manfred, care a murit în copilărie; pe Helene, profesoară în Stuttgart; pe Karl, un pilot care a participat în Primul Război Mondial și care a rămas invalid din cauza malariei luate în timp ce a servit în Imperiul Otoman; și pe Gerhardt, un cântăreț de operă relativ cunoscut.

Sora sa Helene își amintea că Erwin era „un copil foarte docil și blând. Scund pentru vârsta lui, [...] vorbea foarte încet și numai după o lungă reflecție. Era foarte bun la suflet, prietenos și nu se speria de nimic.”

Când Erwin avea șapte ani, tatăl său a fost numit director al *Realgymnasium* din Aalen, o școală prestigioasă aflată la aproximativ 20 de kilometri de orașul natal. Băiatul a fost înscris acolo și, deși a trecut clasă după clasă aparent fără efort – unele semne indicând faptul că era un copil supradotat –, nici una dintre materii nu părea să îl intereseze. În afară de asta, era foarte rezervat și nu prea interacționa cu colegii de clasă.

În adolescență, caracterul său a suferit însă o schimbare radicală. Dintr-un copil liniștit și sedentar, a devenit un băiat neînfricat, energic, pasionat de mai toate sporturile, dar în special de schi și de ciclism. Părea să nu se teamă de nimic și de nimeni. Performanțele sale școlare s-au îmbunătățit și ele remarcabil, absolvind școala ca un elev strălucit. La fel ca tatăl și bunicul său, a devenit foarte interesat de matematică și, împreună cu un prieten, a construit un planor în mărime naturală. Încurajat de aceste abilități, Erwin s-a gândit să studieze ingineria, posibil în ideea de a se alătura proiectului pe care Zeppelin îl dezvolta în Fredrichshafen. Dar tatăl său, care servise în armată în timpul Războiului Franco-Prusac din 1870, l-a sfătuit să renunțe la idee și să se înroleze în armata imperială germană.

Astfel, tânărul și-a îndreptat privirile spre școala de ofițeri din Danzig, cea mai importantă academie militară germană a vremii. Pentru a intra, ar fi trebuit mai întâi să efectueze un serviciu ca soldat de rând. Având însă calificările academice necesare, a putut să intre ca *Avantageur* (aspirant la gradul de ofițer).

Prima sa opțiune a fost să se înroleze în artilerie, un corp de armată până atunci denigrat, dar aflat în plină expansiune la vremea aceea, aproape la egalitate cu cavaleria. Din păcate pentru Rommel însă, nu mai existau locuri disponibile aici și nici în corpul de geniu, a doua sa alegere, cariera militară fiind preferată de fiii nobilimii și ai claselor înstărite. Așa că a trebuit să se resemneze cu infanteria. Astfel, pe 19 iulie 1910, s-a alăturat Regimentului 124 Infanterie König Wilhelm I din Württemberg.

Încă din prima zi, tânărul Rommel a arătat că era hotărât să muncească exemplar. În trei luni, a fost avansat la gradul de caporal și, înainte de încheierea anului, purta deja pe umeri tresele de sergent. Convins că armata este adevărata lui menire, în martie 1911 a intrat la Kriegsschule, din Danzig, pentru a deveni ofițer. Așa cum o făcuse și în regiment, și-a luat îndatoririle în serios, excelând în special la exercițiile practice.

Climatul antebelic

Apoi i s-a întâmplat ceva neașteptat. Prin intermediul unui coleg de academie a cunoscut-o pe Lucie Marie Mollin, o frumusețe brunetă cu sânge polonez și italian, inteligentă și cu un deosebit simț al umorului, care studia limbi străine la Danzig. Complet sedus, au început imediat o relație oficială, fapt care a provocat un mare disconfort în familia ei, care – după cum am spus – era catolică și nu vedea cu ochi buni această poveste de dragoste, întrucât Roma nu agrea căsătoriile interconfesionale.

Dar Erwin Rommel avea să demonstreze un lucru de-a lungul vieții sale, și-anume că nu se ferea niciodată de o luptă și că nici un inamic nu i se părea de neînving. Nu s-a lăsat descurajat de atitudinea potrivnică a familiei lui Lucie, iar cei doi au hotărât să continue relația în secret. După absolvirea strălucită a școlii în ianuarie 1912, a trebuit să se întoarcă la regimentul său, iar cuplul a fost nevoit să se despartă. Cei doi au păstrat legătura prin intermediul unei corespondențe aproape zilnice,

el începând și încheind întotdeauna scrisorile cu apelative afectuoase, precum *Meine liebste Lu* (Draga mea Lu) și *Dein Erwin* (Erwin al tău). Rommel a păstrat acest obicei și în anii următori, ori de câte ori îndatoririle sale militare îl obligau să rămână departe de casă.

În 1912, atmosfera antebelică era evidentă în întreaga Europă, iar întrebarea care se punea nu era dacă va izbucni un nou război între vechii adversari, ci când și cine va trage primul obuz. Jocul alianțelor se întorsese împotriva Germaniei și, de câțiva ani, mareșalii kaiserului se resemnaseră cu perspectiva deloc măgulitoare de a fi nevoiți să ducă un război pe două fronturi.

Se pregătiseră așadar temeinic pentru asta. Încă din 1905, șeful Statului-Major al Armatei Imperiale germane, generalul conte Alfred von Schlieffen, elaborase o strategie pentru susținerea unui conflict cu Rusia în est și cu Franța în vest. Așa-numitul Plan Schlieffen se baza pe ideea unei avansări rapide prin Belgia și Luxemburg, ca o forță gigantică formată din 35 de corpuri de armată, care să înconjoare și să învingă armata franceză printr-o mișcare de învăluire, evitând astfel un război prelungit. Schlieffen era încrezător că în felul acesta Franța putea fi îngenuncheată înainte ca Rusia să își poată mobiliza pe deplin forțele uriașe, lăsând armata imperială liberă să își dedice toate forțele luptei cu temutul urs rusesc.

Iar dacă în birouri totul era planificat până în cel mai mic detaliu, nici în cazărmi situația nu era mai prejos. Astfel, înainte cu aproape un an și jumătate de izbucnirea ostilităților, proaspătul locotenent Rommel s-a dedicat trup și suflet sarcinii de instruire a trupelor, în calitate

de șef de pluton. Din prima zi s-a remarcat ca un ofițer entuziast, capabil să comunice și să empatizeze cu oamenii săi și să devină unul dintre acei lideri pe care trupele îi urmau orbește. Nu fuma, nu bea și, mai ales, nu participa la dansuri și nu mergea în cluburi de noapte. În schimb, îi scria iubitei sale în fiecare zi, povestindu-i detaliile vieții sale militare rutiniere și austere și făcând planuri pentru când puteau fi împreună. Îi era devotat lui Lucie, fidelitatea lui față de ea fiind absolută, așa cum mai târziu avea să fie și față de toți cei pe care îi considera demni. Camarazii săi din acele zile și-l aminteau ca fiind un tip sociabil, dar rezervat, întotdeauna mai dispus să asculte decât să își exprime opiniile.

În martie 1914, cu cinci luni înainte de izbucnirea războiului, a fost repartizat la una dintre bateriile Regimentului 49 Artilerie, staționat la Ulm. Germania era deja zbuciumată de vestea unei probabile conflagrații. Rommel însuși rememora acele zile la începutul cărții sale *Infanteria atacă* – singura pe care a scris-o și în care își povestește experiențele din Marele Război – cu aceste cuvinte: „Pericolul războiului plana amenințător asupra națiunii germane. Peste tot, chipuri serioase și îngrijorate! Zvonuri teribile umpleau aerul, răspândindu-se cu cea mai mare rapiditate. Încă din zori, toate panourile de anunțuri publice au fost înconjurte de oameni. Ediții extraordinare ale ziarelor urmau una după alta.”

Asasinarea arhiducelui Franz Ferdinand al Austriei la Sarajevo, pe 28 iunie 1914, s-a dovedit a fi scânteia care a detonat în cele din urmă butoiul cu pulbere european. Trei săptămâni mai târziu, pe 23 iulie, ambasadorul

Austro-Ungariei la Belgrad a prezentat Serbiei, considerată responsabilă de asasinat, un ultimatum dur, menit să fie respins.

Lumea și-a ținut respirația. În ciuda acceptării majorității condițiilor, cu excepția a două dintre ele, răspunsul sârb a fost catalogat drept inacceptabil de către diplomația austro-ungară. Această respingere a dus la ruperea relațiilor dintre Viena și Belgrad și, ca un efect de domino, la declanșarea ostilităților la care vor participa în curând aliații fiecărei țări: Reichul de partea austro-ungară, și Tripla Antantă de partea sârbă.

Pe 31 iulie 1914, Rommel străbătea călare străzile orașului Ulm ca *Leutnant* și comandant de pluton al Bateriei a 4-a din Regimentul 49 Artilerie de Câmp pe ritmul *Die Wacht am Rhein*, un imn patriotic care făcea referire la conflictul cu Franța pentru regiunile Alsacia și Lorena. Tocmai se întorceau de la obișnuitele exerciții, când au fost înconjurați de câteva mii de civili, care i-au aclamat cu entuziasm. Răspunsul Serbiei fusese făcut public și declarația de război era iminentă. De îndată ce a intrat în cazarmă, s-a grăbit să obțină permisiunea de a se întoarce la regimentul său de origine, König Wilhelm I, pentru a prelua comanda oamenilor pe care îi instruisese personal în ultimele 18 luni: Compania a 7-a a Diviziei 124 Infanterie.

Însoțit de ordonanța sa, pușcașul Hänle, și-a împachetat lucrurile în grabă – fără să uite planșa cu portretul împăratului Napoleon care atârna pe peretele camerei sale încă din vremea când era cadet, deoarece îl admira pe militarul francez mai presus de oricine, chiar și de Frederic

cel Mare -- și s-a ocupat de transportul spre Weingarten. Au ajuns extenuați, după-amiaza târziu, la garnizoana lor, situată în clădirea impunătoare a unei vechi mănăstiri.

În dimineața următoare, Rommel s-a grăbit să se prezinte în fața statului-major și, fără întârziere, a preluat comanda Companiei a 7-a. Fețele tinere ale soldaților săi radiau de bucurie și nerăbdare. Comandantul lor nu putea să nu se simtă mândru. Spiritul marțial al tânărului Rommel în preajma botezului focului este evident în cartea sa, în care scria astfel: „Există ceva mai bun decât să mergi spre inamic în fruntea unor astfel de soldați?”

Ordinul de mobilizare a venit în aceeași seară, la ora 18:00. Strigătul războinicilor teutoni a răsunat în toată vechea abație. „Tremurați, francezilor!”

Duminica de 2 august a început cu o slujbă religioasă în soarele strălucitor. În aceeași după-amiază, în ritmul mândru al fanfarei sale, Divizia 124 Infanterie a defilat spre gară și s-a revărsat în vagoanele unui lung convoi cu destinația Ravensburg. Traficul feroviar era neîntrerupt în direcția frontierei și tot ce se auzea deasupra șuieratului locomotivelor cu aburi erau uralele celor rămași acasă, care își conduceau soldații spre front. Războiul, spunea toată lumea, va fi scurt și victorios. Nimeni nu se îndoia de asta.

Spre disperarea lui Rommel, a trebuit să privească trenul plecând fără el. Cineva trebuia să rămână în urmă pentru a organiza rezerviștii, iar *Oberst* (colonelul) Hass i-a încredințat tocmai lui această misiune. Dezamăgirea sa era evidentă. „Mi-era teamă că aveam să ratez prima luptă”, își amintea în cartea sa. Această dorință de a fi

mereu în prima linie, conducându-și trupele, îl va însoți până la sfârșitul zilelor.

Într-un final, pe 5 august a putut să ia un alt convoi spre front. La fiecare stație pe lângă care treceau, fanfara locală îi aștepta, interpretând marșuri antrenante pentru a-i încuraja să lupte. Tânărului locotenent acele momente i s-au părut de o frumusețe de nedescris. Trupele cântau din toată inima, iar la fiecare oprire localnicii le aduceau fructe, ciocolată și chifle. Când a trecut prin satul Kornwestheim, a fost neașteptat de încântat să își vadă familia așteptându-l și să își poată lua rămas-bun de la ei.

Convoitul a traversat Rinul în timpul nopții. Proiecțiile cercetau cerul în căutarea avioanelor inamice, dar nimeni nu se gândea că pericolul era real. Oamenii dormitau oricum în vagoanele aglomerate, încercând să își scoată din minte ce le va aduce viitorul.

Pe 6 august, la amurg, au ajuns la Königsmachern, în Lorena, unde au primit în sfârșit ordinul de a coborî. Au străbătut străzile murdare și sumbre ale orașului fără nici o urmă din veselia care îi însoțise până în acel moment. Apropierea frontului îi făcea să vadă războiul cu alți ochi.

Seara, vremea blândă de până atunci s-a schimbat brusc și o furtună de vară s-a abătut asupra regimentului, udându-i pe toți. Hainele li se lipeau de corp, iar ranițele erau și mai grele din cauza apei. Ca și când situația n-ar fi fost suficient de rea, în depărtare au răsunat primele focuri de armă, străpungând întunericul. După un marș istovitor de șase ore, ajunseseră la destinație, în satul Ruxweiler, fără nici o victimă.